

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. földszint (Arany Bika bérház. Tel.: 113 (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. n. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) földszint. Tel.: 113 (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 8-ig.

Dobi István: Meggyőződésem, hogy a falu néhány év alatt a megelégedettség és a jólét helye lesz

A földművelésügyi miniszter a sárrétudvari Falunapon nagy beszédet mondott a népi demokrácia gazdasági eredményeiről, mezőgazdaságunk fejlesztéséről, a termelési versenyekről és a szövetkezeti rendszer kiépítéséről

Sárrétudvari járás mezőgazdasági versenybizottsága vasárnap Dobi István földművelésügyi miniszter védnöksége alatt parasztfalunapot rendezett. A minden mozzanatában színvonalas és jól sikerült Falunap fényes bizonyítéka volt a bihari parasztság életrévalóságának és haladó gondolkodásának.

Az ünnepségen megjelent és beszédet mondott Dobi István földművelésügyi miniszter, akit Püspökklárány határában Futó József bihari főispán és Szilágyi Gyula országgyűlési képviselő fogadott. A miniszter Bihar Nagy Lajos képviselő kíséretében érkezett. A község harárában István hozott! felírású díszkapu, gyönyörű lovasbandérium és négylovas fogat várta Dobi Istvánt. Oct volt a megye, járás és község minden vezetője, Nyitrai Lajos alispánnal élükön, továbbá Hegyesi János, Belényesi Zsigmond országgyűlési képviselők és sokan mások. A Falunapra dorogi bányászkiállítás is érkezett Sárrétudvariba, kifejezésre juttatva, hogy a paraszti dolgozók ünnepe ünnep az ipari munkások számára is.

A meleg fogadtatás után Dobi István és kísérete átszállt a fogathoz, a kevéssel 9 óra után érke-

zett a község főterére, ahol a szépen feldíszített díszmelegvény körül ekkor már hatalmas tömeg szorongott és köszöntötte lelkes eljövét a minisztert.

A több ezer főnyi közönség áhítatosan énekelte el a Himnuszt. Kántor Lajos, a helyi Nemzeti Bizottság elnöke lelkes megnyitó beszédében köszöntötte a megjelenteket és méltatta a nap jelentőségét.

Futó József főispán Dinnyés Lajos miniszterelnök képviseletében bejelentette, hogy a miniszterelnök a budapesti Honvédtáppon való elfoglaltsága miatt nem vehet részt a Falunapon. A miniszterelnök távirata hangsúlyozza, hogy a munkás-paraszt szövetség szellemében végzi a dolgozó nép országépítő munkáját és a sárrétudvari járás népét is erre az együttműködésre és együtt munkálkodásra hívja fel.

A miniszterelnök nagy eljövésével fogadott távirata után Dobi István földművelésügyi miniszter emelkedett szószóra és öt negyedórás beszédében foglalta össze a magyar demokrácia eredményeit, vázolta a mezőgazdaság fejlődésének útját és megjelölte a közeljövő tennivalóit.

Dobi István beszéde

— A háború pusztítása beemléket magyarokat nagyon mélyre taszított le — kezdte beszédét Dobi István. — Nehéz volna megmondani, hogy károsodásunk az iparban-e, vagy mezőgazdaságban a forgalmunkban, illetve a közlekedésünkben volt-e nagyobb. Nehéz volt a megindulás, nehezebb talán mintha egészen újból kellett volna kezdeni, mert hisz először a romok eltakarításához kellett kezdeni, csak aztán foghattunk hozzá lerombolt iparunk újjáépítéséhez, közlekedésünk megindításához.

— Erdemes végignézni ezeken a területen az eredményeket, melyeket elértünk. Megnyugtatónak sőt kielégítőeknek is mondhatjuk, mert úgy közlekedésünket, mint egyéb közelegettségeinket, saját munkánkából, saját erőnkkel előteremtett ipari cikkekből fedezni nem tudjuk. Ez az eredmény természetesen a magyar ipari munkások és szellemi munkások szorgalmának köszönhető, de hasonló eredményekről beszélhetünk a mezőgazdasági termelésünkben is.

— Ha az ember végignézi különböző városainkban megrendezett a Sárrétudvarhoz hasonló kiállításokat, versenyeket, valamint Budapestben az Országos Őszi vásár, ezekből látja igazán azt a fejlődést, amit a felszabadulás ideje óta a mezőgazdaság területén is elértünk.

— A munka, amit végzünk, nem könnyű feladat, amelynek megoldására vállalkoztunk és amire hivatottak vagyunk dolgozó népünk

életére nézve igen jelentőségteljes.

— Amíg közben lerombolt országunk újjáépítésén dolgozunk, új társadalmi rend kiépítésén is munkálkodunk. Új társadalmi rendet építünk a régi helyett azért, mert a régi túlélté magát. Nem volt alkalmas az emberiségnek a tisztességesen igazságosan való eltartására. Egyenlőtlen, igazságtalan volt benne az élet, s az új társadalmi rend, amelynek felépítésén dolgozunk, kiegyenlítő életet biztosít minden becsületes munkát végző ember számára.

— Ezt az alkalmat hadd használjam fel arra, hogy részben politikai, de leginkább olyan gazdasági tájékoztatót adjak, ami az itt megjelent mezőgazdasági munkával foglalkozó parasztságot érdekli. Ahogy már mondtam, a háború bennünket igen nagymértékben taszított le. Tehát ebből a mélységből kellett elindulnunk felfelé és ha már eljutottunk a viszonyaink javulásához, most már általában tapasztalható mértékéhez, ezért dícséret és elismerés illet minden paraszti embert, aki rendszeren elvégezte dolgát.

— Az újjáépítés során jó munkát végeztünk az elmúlt 3 esztendő alatt. Az ország erőfeszítései eredményeképpen igen nagy fejlődés ment keresztül. A parasztság bebizonyította, hogy méltó a bizalomra és segítségére.

Utalt ezután Dobi István a stabilizáció terén elért nagy eredményekre, a 3 éves terv megindítására és az államosítások jelentőségére, majd így folytatta:

— Ezen a gyűlésen is felszólaltam és kérek minden dolgozó magyar embert és elsősorban a na-

rasztságot, hogy nézze és lássa az elért eredményeket, legyen büszke arra, amit eddig elvégeztünk és higgyen vezetőibe, akik eddig csak jóra használták fel a kormányzat hatalmát és lehetőségeit és ezután is megmaradnak ezen az úton. Ez szolgálja a nép és ezzel együtt a parasztság érdekeit.

Hangsúlyozta ezután Dobi István, hogy milyen hatalmas összeget bocsajtott a mezőgazdaság fejlesztésére. A mezőgazdaság már az első tervében 122 millió forintot kapott: csak a földművelésügyi minisztérium útján. Soha ilyen hatalmas összeget mezőgazdasági célokra nem ruháztak be. 1 év alatt 43 millió jutott a gépesítésre, közel 30 millió állattenyésztésre, 15 millió műtrágya ellátásra, majdnem 28 millió öntözőművek létesítésére. És egyéb vízi munkálatokra, közel 6 millió nemeseitvető anyag ellátására. 19,5 millió mezőgazdasági szakképzésre, a kisebb 5–10 millió beruházásokat nem is említve. Ezt az összeget csak a földművelésügyi minisztérium útján kapta csak a mezőgazdaság. A többi minisztérium útján további 138 millió forintot ruháztak be gép és traktor gyártás fokozására, műtrágyagyártás fejlesztésére, falusi lakásépítésre, amelyek mind szintén a mezőgazdaság érdekeit szolgálják.

— A második terv során még nagyobb lendülettel indulnak meg a mezőgazdasági beruházások. A második esztendőre előirányzott 360 millió forintból már az első 5 hónapban az egész összeg 65 százaléka, 233 millió forintot fordítottunk mezőgazdasági beruházásokra. A gépállományok számát 51-ről 105-re emeljük, az öntözőrendszerek továbbfejlesztését, a Tisza partbiztosítását, a Zagyva és a Hernád folyó szabályozását, valamint tevékeny szerepet játszó magyaránú kiterjesztését véghezvük el. Da hatalmas összegű beruházások júnak mezőgazdasági iparunk fejlesztésére, a szakoktatásra és a Szövetkezetek támogatására is. Egyedül nemeseitvető vetőmag ellátás vonalán 119.000 métermázsát bűzát, 22 q rozsort és egyéb nemeseitvető vetőmagot, lucernát valamint szöszösbűkkönyt osztottunk ki.

Hangsúlyozta ezután a miniszter, hogy az elért eredményeket elsősorban a magyar dolgozó parasztszok, ipari munkások és a népi demokrácia őszinte szolgálataiba szegődött értelmiségiek páratlan szorgalmának, hihetetlen erőfeszítésének és annak köszönhető, hogy ezeknek a dolgozó rétegeknek a munkáját sikerült jól összehangolni az ország javára.

A tervgazdálkodás szükségességéről szót ezután, amely nemcsak a termelésre, hanem a javak igazságos elosztására is kiterjed. Szükség van a tervgazdálkodásra azért is, hogy a tervgazdálkodással elkerüljük az esetleges válságokat.

Dobi István ezután a termelési

versenyek jelentőségét méltatta, majd a szövetkezeti gazdálkodás előnyeit ismertette.

— A mezőgazdasági termelés helyes megszervezésével arra kell törekednünk — mondotta, — hogy a kisparaszti gazdaságok százszázalékosan olyan szövetkezeti rendszerbe kerüljenek, amely lehetőséget nyújt a gépek használatára és a fejlettebb mezőgazdasági újítások alkalmazására.

— Sem a kormány, sem a pártok nem gondolnak arra, hogy a parasztságra a szövetkezés érdekében bármilyen kényszerrel gyakoroljanak. Azt akarjuk, hogy a parasztság maga lássa meg, maga ismerje fel a szövetkezés előnyeit és ha már felismerte, éljen veük a maga és a mezőgazdaság javára. A reakciónak a szövetkezeti gondolatot szemben a gismétlődő rehamával szemben a parasztság nem szabad elveszítenie a tisztátudását. Itt is meg kell mondanom, hogy a kormányzat a szövetkezeteknek minden támogatást megad, tehát a szövetkezetekben tömörült parasztság ezen a téren is nagy segítséget kap, munkája könnyebb lesz és jóléte emelkedni fog.

Már látom a virágzó szövetkezeti gazdaságokat — folytatta a miniszter, — az egészségesebb paraszti életet, a jobb megépitést, jobban gondozott, egészségesebb falusi paraszti házak megsokosodását és látom a fejlődésnek azokat az állomásait, amikor a gépek ki-

A kiállítás megtekintése

Közben már az egyes gazdaudvarokot megnyitott a mezőgazdasági kiállítás. A járás községei vonultak fel itt pompás állatállományt, a baromfiállományt kezdve a magyar fajta kutyáig. A termékek viszont a terményeket állították ki, látunk gyönyörű háziszőnyeget, népviseletet, kézimunkákat. A kiállított tárgyak között mindenütt a demokrácia vezető férfialakjainak arcképei és demokráciusk tartalmú felírások voltak olvashatók.

Dobi miniszter sorra látogatta a kiállítási termeket és udvarokat, figyelmesen és látható örömmel szemlélte a bihari gazdák szép eredményeit.

A kiállításon a járás minden községe résztvevett. Különböző nagy figyelmet keltett a silo-bemutató, mely az okosru takarmánykonzerválást mutatta be. A község határában ugyanakkor folyt a tenyészállatok bemutatása és a bírálatbizottság munkája. A kiállítási termekben, udvarokon hatalmas tömeg hullámozott és tekintette meg a kiállított tárgyakat.

Délben Dobi miniszter és kísérete megtekintette a bihari nagyjavomj mélyfürdőket, majd galamb- és lóversenyt. A község sportpályáján felállított sátorban izletes, egyszerű ebéd volt s ezután kezdődött meg a díszes felvonulás, melyben résztvettek a díjnyertes bandériumok, tenyészállatok,

emelik a magyar paraszti nemi állapotából.

— A szövetkezeti élet kiépítése meg fogja gyorsítani a fejlődést és meggyőződésem, hogy a magyar falu néhány év alatt a megelégedettség és a jólét helye lesz.

Végül a haszonbérleti jog gyakorlásáról kiadott rendeletéről szólt a hangsúlyozta: ezzel a dolgozó parasztszok kezére akarjuk juttatni a földet. A leghelyesebb az volna — mondotta, — ha a juttatandó haszonbérleti földeken szövetkezeti gazdálkodás indultna meg. Ilyen módon biztosítani tudnák a maguk számára a független megélehetést és megszűnne a gazdaságban részéről jelentkező kihasználás törekvések. Az ingatlanforgalom 60 napra való felüggesztésével a kormányzat megakartá gátolni azt, hogy a városból kiszoruló kapitalista elemek akiknek a földhöz az égvilágon semmi közük nincs, a földbe igyekezzenek befektetni tőkésüket.

— A föld nem arra való — mondotta Dobi István, — hogy nyugalmában kényeszerülő bankárok és gyárosok üzletejének vele. Ez a rendelet lehetővé teszi a kormány számára, hogy gyakorolja a közérdekű ellenőrzést.

Dobi István miniszter beszédét lelkes eljövésével fogadta a több ezer főnyi közönség, majd a Szózat elnevelése után Dobi minisztert és kíséretét villásvilágban látták vendégül.

Sárrét parasztsága szebbnél szebb fiatal, jórészt 4 éven aluli állatokkal vonul fel. Sorra jönnek a bandériumok. Az első díjat Báránd, a másodikat Sárrétudvari, a harmadikat Bihar nagyjavom nyerte. Egy újonnan földhözjuttatott egyetemes lován két kisló lovagol végig a község előtt. Székelyesi Mihály 4 éves kancájának van nagy sikere. Barti Imre, Bagosi Gábor, Gali Imre nyertek díjat. Földes Ambrus újonnan földhözjuttatott: is első díjat nyert lovával. A négyesfogatverseny I. díjat Báránd nyerte, II. Sárrétudvari, III. IV. Sáp, V. VI. Báránd.

Dobi miniszter a díszes tribünről szemlélte és tapsolta végig a pompás látványt. A felvonulás után a járás községeinek népi ének és táncosportja tartott nagy sikerű bemutatót.

Az előadás után osztotta ki a díjakat a nyertes gazdáknak dr. Bódis Gábor járási főjegyző. Este sokterjedtes bankett volt a Gazdákör udvarán a Sárrétudvari járás gazdátársadalmának oly dícséretreméltó és kitűnően sikerült Faluhajja hajnalig tartó táncos éjszakáján.

Dobi István földművelésügyi miniszter és kísérete a késő délutáni órákban tért vissza a fővárosba.

Gyermek felvételek
Horváth fotóbol
Simonffy-utca 1-b.

EUROPA LEGNAGYOB B CIRKUSZA DEBRECENBEN!

HENRY

Fővárosi Nagy Cirkusz bemutatja
Világcirkszt ● 20 világattrakció!

Megnyitó előadás ma kedden este!
Előadások minden este 8-kor vasárnap d.u. 4-kor is.
Két különvonat, 100 vagon, 130 exotikus vadállat.
Állatok megtekintése reggel 9-től egész nap

Szakasits Árpád köztársasági elnök és Farkas Mihály honvédelmi miniszter honvédségünk feladatairól

Magyarország soha többé ne lehessen a szolgaság földje!
Teremtjük meg a világ békefrontjának szilárd magyar arcvonalát!

Budapest. Véget értek a nagy sikerű honvédszemélyek. Az ünnepi hét fénypontja a vasárnap délelőtti nagyarányú díszszemle volt amelyen az új honvédség mutatkozott be. Tízegy órakor érkezett az ünnepi színhelyre Szakasits Árpád köztársasági elnök. Előtte a csapatok arcvonalát, majd innapi beszédében üdvözölte a honvédséget.

— Emlékeztetünk ma ezen a napon a honvédségünk, szabadságunk és függetlenségünk, védelmezőjét. — mondotta a köztársasági elnök. — Magyarország soha többé ne lehessen a szolgaság földje, soha többé ne tiporhassa földjét idegen hódítók, bárbar ellenségek.

Ezután Farkas Mihály honvédelmi miniszter lépett a mikrofon elé: Szabadságharcunk nem dila-

dalmaskodhatott és mégis, bukása ellenére sem volt hiábavaló: nemzedékről-nemzedékre szálltak hagyományai. Szelleme újjászületett és ma elv nebben él a magyar népből, mint valaha.

— Teremtjük meg tehát — mondotta a többek között Farkas Mihály. — a Függetlenségi Front újjászervezésével a világ békefrontjának szilárd, áttörhetetlen magyar arcvonalát.

— A hádsereg t új típusú állam, a nép, demokratikus állam építi. Ebben az új magyar államban a munkásosztály, a dolgozó parasztság és a haladó értelmiség van uralkodó.

— A hádseregnek gyorsabb ütemben új megbízható tisztikart adunk a munkásosztály, a dolgozó parasztság, a haladó értelmiség fiáiból.

A Hósi Emlékmű megkoszorúzását és a kitűzetéseket kiosztása után Szakasits Árpád köztársasági elnök és kísérete a meghívott vendégekkel együtt a Köröndre ment, ahol dísztribünről nézték végig a csapatok felvonulását.

Vasárnap délelőtt avatták fel a honvédelmi minisztérium épületében elhelyezett cenárius emléktáblát. Délután hatalmas tömegek övönlöktek a Margitszigetre, ahol a Honvéd Hétfő ünnepségeinek befejezésekor nagyszabású néptáncot rendeztek. A különböző fegyvernemek táboraiban, színpadok, terepén és számtalan egyéb látványosság gyönyörködtette a közönséget. Alkonyatkor táncparkett gyűltak ki és a festság táncra perdült.

A Népi Bizottság foglalkozott a szabad kenyér sütése és árusítása ügyével

A Népi Bizottság Domokos János főispán elnökségével tegnap délután rendkívüli ülést tartott.

A Népi Bizottság helyesíti a rendőrség eljárását a pékek szabotázscselekménye ellen. Már a mulkori ülésen teljes érvényű döntést hozott, melybe a sütőiparok bejegyeztek és vállalták hogy előállítsák a szabadkenyeret s forgalomba hozzák a szövetkezetek és kereskedők útján.

A pékek a Népi Bizottság határozatát azonban nem vették komolyan és bejelentik ék hogy nem hajlandók tovább előállítani a szabad kenyert, illetve nem hajlandók a Népi Bizottság határozatát úgy végrehajtani, hogy szabad kenyert a kereskedők útján hozzák forgalomba. A Népi Bizottság állásfoglalása szerint ezzel a sütőiparosok szembehegyezkedése szabotázscselekmény számba megy. Felhívja a

bizottság a sütőiparosokat, hogy a súlyos megtorlás elkerülése végett vállalják köteleességüknek tegyenek eleget, addig is, míg a Gazdasági Főtanács a szabad kenyérről kapcsolatos listát átírja újból rendeli.

Kányási István hosszasan fejtegette a sütők álláspontját, azt állította, hogy a jelenlegi beszerzési ár mellett 32 fillért fizetnek rá a szabad kenyér árára, mer a kalkuláció folyamán megelégedtek arról, hogy a szabad forgalmú kenyert termelési adó is terhelje.

Kraiczai Kálmán a rendőrség vezetője bejelentette, hogy a közélet érdekeit veszélyeztető bűncselekmény történt. Erről értesítette a belügyminisztériumot, melynek rendelkezése szerint az elzárva őrizetbe vett pékeket átadják az ügyészségnek. Rendőri felügyelet alá helyezték esetlen iparjogosítványukat is megvonják.

Ipari szabotázst a MAORT-nál

A belügyminisztérium államvédelmi hatósága közli:

A belügyminisztérium államvédelmi hatósága augusztus elején vizsgálatot indított annak felderítésére, mi az oka, hogy a Magyar Amerikai Olajipari Rt. termelési eredményei rohamosan csökkentek a felszabadulás óta. A vizsgálat során megállapították, hogy ipari szabotázstól van szó a demokratikus Magyarországi gazdasági fejlődésnek politikai okokból való akadályozásáról.

Az államvédelmi hatóság őrizetbe vette Papp Simon műegyetemi tanárt, 1948-ban nyugalmizott volt vezérigazgatót aki a legutóbbi hónapokban mint geológiai és geofizikai főtanácsadó szerepelt a vállalatnál. Abel Bódogó, aki 1948-ban nyugdíjazásig a MAORT beszerzési osztályának vezetője volt, jelenleg pedig a MAORT leányvállalatnak a Gázértékesítő Rt-ek ügyvezető igazgatója, Binder Béla bányamérnök, a MAORT termelési osztályának ve-

zetőjét és Barnabás Kálmán főgeológust, a geológiai és kutatási osztály vezetőjét.

Az említettek vallomásaival, valamint az egyidejűleg lefolytatott szakértői vizsgálat megállapítása alapján alapos gyanu merült fel arra vonatkozóan, hogy Paul Ruedem a geológus, a MAORT elnöke és Georg Baumánine mérnök, Ruedemnél helyettese és igazgatósági tag az amerikai Standard Oil Company magyarországi megbízottai irányító szerepet játszottak a felderítés alatt álló szabotázásban. Ezért a nyomozó hatóságok szeptember 18-án elrendelték Ruedem és Baumánine előállítását, akik kihallgatásuk során meggyőzték a nyomozás korábbi megállapításait. Elismerték, hogy az Amerikai Standard Oil Company termelési osztályának vezetője Materbrook Bolton és Mr. C. L. a magyarországi olajtermelés csökkenésére adott utasítást. A nyomozás tovább folyik. (MTI)

Ma összeül az UNO

Visinszkij, Marshall, Bevin elindultak Párisba

Kedden nyílik meg Párisban az Egyesült Nemzetek közgyűlése ülésszaka. Az UNO közgyűlésére már elindultak a különböző küldöttségek. A Szovjet küldöttség vezetője Visinszkij külügyminiszterhelyettes, aki a küldöttség tagjaival, valamint az ukránai és bjeloruszai küldöttséggel együtt vasárnap indult repülőgépen Párisba. Marshall amerikai külügyminiszter is vasárnap indult el Washingtonból Párisba.

Párisi jelentés szerint az Egyesült Nemzetek harmadik közgyűlésére szeptember 2-án a bizottságok. Egy nyolctagú amerikai bizottság Dulles vezetésével már megérkezett. Dulles, a köztársasági párt kiküldötte ugyanolyan távolbairó készülékek használata Devey elnökjelölt tájékoztatására, mint Marshall, hogy Truman tájékoztassa. Megérkezett Clementis csehszlovák külügyminiszter is.

Az ülést előreláthatólag három nappal tart. Hatvan ügy szerepel a napirenden.

Ugyancsak Párisba utazott Londontól Bevin külügyminiszter is.

A közgyűlés napirendjén szerepel a görög és a koreai kérdés, az olasz gyarmatok ügye, a biztonságos tengeri megújítása, az atombiztonság jelentése. Sok vita lesz az új tagok felvétele körül. Tizenkét állam, köztük Magyarország is, kéri felvételt. A főtitkári jelentés — a napirend első tárgypontja — hír szerint javasolja nemzetközi gárda alakulását felállítását, amely állandóan az Egyesült Nemzetek szervezetének rendelkezésére állna.

A MOSZKVAI MEGBESZÉLÉSEK

Mint ismeretes, a három nyugati kiküldött szombaton délután tizenegyedezred találkozott Molotov szovjet külügyminiszterrel és a megbeszélések két és félóra hosszat tartottak. A három kiküldött a megbeszélések után az amerikai követségre ment, hogy megszerkessze a Londonba, Washingtonba és Párisba elküldendő együttes jelentést. Robertson, a németországi angol katonai kormányzó is Párisba repült, hogy Bevinnel tanácskozzék a németországi helyzetről. Az Egyesült Nemzetek közgyűlésének megnyitása előtt Párisban valószínűleg összejött Marshall, Bevin és Schuman külügyminiszter, hogy a moszkvai tárgyalások eredményét megvitassák. A nyugati határainak külügyminisztere; egyúttal döntenek majd arról, hogy a három nyugati kiküldött Moszkvá-

CLEMENTIS

csehszlovák külügyminiszter Párisba való elutazása előtt kicentette, hogy a csehszlovák küldöttség védelmezni fogja azokat az elveket, amelyekből az Egyesült Nemzetek szervezete megszületett és amelyek ma bizonyos hata mak öző céljaik érdekében lenyegeinek. A Csehszlovákia és Magyarország viszonyáról szólva kijelentette, meggyőződéses, nincs olyan vitás kérdés, amelyben ne tudnánk megegyezni a demokratikus Magyarországgal.

BERNADOTTE UTOLSO JELENTESE

Bernadottenak az UNO-hoz intézett utolsó jelentése végső következtetéseiben ezt mondja:

A jelenlegi palesztinai fegyverszünetet formális békekötést kell helyettesíteni, vagy legalább is olyan fegyverszünettel, amely a Palesztinában lévő hadseregek leszerelését kiköti. Ez a jelentés pénteken Bernadotte meggyilkolásának hírével egyidejűleg érkezett Párisba.

TEVEDÉSBEZOLTEK MEG SEROT EZREDEST

Az AFP tudósítója Moledsee aláírású rejtélyes levelet kapott. E szerint Serot francia ezredes meggyilkolása végetes tévedés következménye, amennyiben azt hitték, — közli a levele — hogy Bernadotte mellett a gépkocsiban helyet foglaló tizet Lundstroem tábornok, a hírből antizemita brit ügynök.

FESZULT A HELYZET PALESZTINÁBAN

Bernadotte meggyilkolása után a helyzet feszült Palesztinában. Izraeli kormány a zsidó néprez intézett felhívásában hangsúlyozza, hogy a jeruzsálemi gyilkosság az izraeli állam ellen intézett merénylet és a leg súlyosabbban veszélyezteti az izraeli nép érdekeit.

A Reuter Iroda jeruzsálemi értesülése szerint az Egyesült Nemzetek megfigyelőihöz levél érkezett, amelyben egy magát Hazit Hamoedethnek nevező szervezet a jeruzsálemi merénylet elkövetését magára vállalja. A titkos szervezet vezetői meg is indokollják tettüket, amikor Bernadotte-t a brit érdekek kiszolgálójának nevezi.

A jeruzsálemi rendőrség a legnagyobb erővel nyomoz a tettesek kézrekerítésére. Eddig több mint ötszáz embert tartóztattak le.

A letartóztatottak legnagyobb része a Stern-csoport tagjai. A Stern-csoport vezetőit azonban eredménytelenül kerézik. Az Irán vezetője hangsúlyozta, hogy az Irán és a

merényletet elkövető csoport között soha semmiféle kapcsolat nem volt.

A SVÉD VALASZTASOKROL

A stockholmi rádió hétfőn reggel a következő eredményeket közölte: Szociáldemokrata párt 112 mandátum, a három jobb dái párt összesen 109 mandátum, a kommunista párt 9 mandátumot szerzett.

A SVÉD KORMÁNY

titkos szerződést kötött az Egyesült Államokkal a kétoldalú Marshall-szerződés függelékeként, azonban nem akarja a szerződést bemutatni az országgyűlésnek, mert a svéd nép a hagyományos semlegeségi politikáját követeli.

Beipolitikai hírek

Rajk László külügyminiszter szabadságáról hazatérve szeptember 20-án átvette hivatala vezetését.

A köztársaság elnöke Rákosi Mátyás miniszterelnökkel egyetemes szabadságának tartamára Gerő Ernő közlekedésügyi minisztert bízta meg a miniszterelnökkel helyettes teendői ideiglenes ellátásával. Farkas Mihály honvédelmi minisztert megbízta Kádár János külügyminiszter szabadságának tartamára a belügyminiszteri teendői ideiglenes ellátásával.

A Péterfia 28. épületét visszakapja a város a tüzoltóságától

Ménész János polgármester tárgyalásokat kezdett, hogy a Péterfia u. 23. sz. alatti épületet, mely a háború alatt LEGO-alközpont volt s a háború után a tüzoltóság birtokában maradt, a belügyminiszter bocsátása vissza a város részére. A budapesti tüzoltóipariparancsnokság részéről tegnap folytatott megbeszélést erre vonatkozólag a polgármesterrel s ennek eredményeként egyelőre az épület jobbszárnyát, később pedig a teljes épületet visszaengedik a városnak. Ehelyett a város egy külsőségi helyiséget bocsát rendelkezésére a tüzoltóságnak raktár céljára.

A visszakapott Péterfia 28. sz. épületben a városi kúrtühelyt helyezik el s később garage lesz.

— Magyar koronaékszereket foglalt le az olasz rendőrség. Genovában az olasz rendőrség ékszereket foglalt le és ezek között találtak egy smaragd nyakéket, amelyről valószínűleg tartják, hogy a magyar koronaékszerek egyik darabja.

Az MHSZ gyűlése

Az újjáalakult Magyar Hadigondozók Szövetsége az új tagsági könyvek kiosztása alkalmával nagy gyűlést tartott vasárnap. A Himnusz elnevelése után Hacker Kálmán elnök nyitotta meg a gyűlést.

Kecsed István megyei titkár beszédében kifejtette, miért volt szükség a HONSZ felszámolására. Az újjáalakult MHSZ most becsülettel akar dolgozni, mert tudja, hogy a demokratikus kormányzat segítségével csak úgy foghatja el, ha a népi demokrácia utárra lép a szöveteg. A szövetség most a közönséget dolgozik, bizalmat nem lehet felhagyni önével. Munkája mellett harcol is a szövetség, a béke, a béke bástyája, a Szovjet-unió mellett. S harcol becsülettel a demokráciáért, a Függetlenségi Front megálkáláért, a dolgozók érdekeinek személtő tartásával.

Hacker Kálmán beszédében megvilágította azt a nagyjelentőségű politikai és társadalmi fejlődést, amelyen keresztül mentünk. Már a szociális intézmények egész sorát állította fel a demokratikus kormányzatunk. Ma már mindenki annyit ér, — lolytatta beszédét — amennyit tudásával termelni tud a köznek. Mindenkinek dolgozni kell, hogy a javak egyenlő mértékben való elosztása lehetővé vájjék. A termelésnél a parasztság és munkásság egymásra van utalva, egymás nélkül és szellemi tudás nélkül nem tud egyik sem előbbre jutni. Ezért van szükség a parasztság felvilágosítására, hogy mielőbb a kollektív gazdálkodás, a szocializmus utárra léphessen a nemzet. Végül a szabadságunk érdekében a honvédség felállításának szükségességéről beszélt.

Bánhid Józsefné az MNDSZ megyei titkára felhívta a nőbajtársakat

Mozgósínházak mai műsora:

APOLLO

Szerdán utoljára:
Jégmezők lovagjai
Bívóvilág és örökbi birodalmából

METEOR

Szerdán — csütörtökön:
Kaland és szerelem egy lakatlan szigeten
A névtelen sziget

VIGSZINHÁZ

Szerdán utoljára!
Csupa szív, csupa ríga om!
Francia forradalom hősközlénye
Párizs gyermekei

Előadások: Apollo és Vigszínház
10 óra, 7, fél 9 órakor
Meteor: 4, 6, 8 órakor

Közel 22 millió mázsa a kenyérgabona termésünk

A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint a kenyérgabona cséplése csaknem teljesen befejeződött. Összesen cicsépeltek búzából a közellátási hivatal szeptember 5-i megállapítása szerint 14 millió 520 ezer mázsa. (Múlt évben 11 millió 515 ezer q.) A rozs terméseredménye 7 millió 425 ezer mázsa (4 millió 890 ezer). A kenyérgabona termés összesen 21 millió 945 ezer mázsa (16 millió 405 ezer). Árpából termelt összesen 6 millió 497 mázsa (3 millió

986 ezer), a zab termése 3 millió 078 ezer mázsa, (1 millió 673 ezer q), várható rizs termés 326 ezer mázsa, köles termés 247 ezer mázsa, a kukorica várható termése 31 millió 379 ezer mázsa (17 millió 806 ezer q), burgonyából 26 millió 768 ezer mázsa (10 millió 611 ezer q), cukorrépából 16 millió 755 ezer mázsa, takarmányrépából 24 millió 766 ezer mázsa várható. A hüvelyesek és kerti vetemények is kedvező termést mutatnak az 1947. évvel szemben.

300 munkásnő többhónapos foglalkoztatását biztosította a város vezetősége

Megfelelő raktárhelyiséget bocsátottak a Dohányjüvedék rendelkezésére

A Dohányjüvedék igazgatósága az idei nagy dohánytermés folytán Debrecenben rendkívül nagy mennyiségű dohányt kíván tárolni és előkezelését is itt óhajtja elvégezteni. Ez mintegy 200-300 női munkásnő többhónapos foglalkoztatását tenné lehetővé, ami a munkanélküliség megszüntetése szempontjából rendkívül horderejű. Érthető tehát, hogy a város vezetősége mindent elkövetett, hogy a megfelelő raktárhelyiséget a Dohányjüvedéknek biztosítsa, bár ez az időn, amikor a jó gabona- és tengeri termés tárolására igénybe kellett venni a közellátás-

nak az összes raktárhelyiségeket, nagy gondot okozott.

Domokos János főispánnal értekezletet tartottak ebben az ügyben s ennek határozata folytán Debrecenbe jöttek a MOSZK és Országos Raktárházak igazgató-ságának küldöttségei. Sikertült olyan megoldást találni, hogy a Dohányjüvedéknek 2200 négyzetméter alapterületű helyiséget biztosítottak a közraktárak és István malomnál és így lehetővé tették, hogy ennek előkezelésénél kb. 300 főnyi női munkásnő foglalkoztassanak Debrecenben hónapokon át.

A Népi Bizottság rendelkezésének kijátszása miatt őrizetbe vett a gazdasági rendőrség három sütőmestert

A debreceni gazdasági rendőrség őrizetbe vette Schneider János, Herkovits Sándor és Deutsch Imre debreceni sütőmestereket, akik a Népi Bizottság multheti ülésén a szabad kenyér forgalomba hozásának elutasítását követően határozatot kijátszottak. Szombaton a szabad kenyér forgalomba hozásának első napján az általuk sütött kenyeret nem adták át a kijelölt kiskereskedőknek, hanem

azt maguk árúsították. Mindössze a Konzumnak adták át szabad kenyéret árúsításra. Ezáltal zavart okoztak a közönség körében, mert hiába keresték a vásárlók a szabad kenyeret, a kijelölt kiskereskedőkkel. Ezzel szemben a pékeknek ott maradt a sütött szabad kenyér egy része, a közönség tájékoztatására folytán. Az őrizetbe vett sütőmesterek ügyében megindult a vizsgálat.

Két évi fegyházra ítélték a Vágóhid sikkasztó pénztárosát

A debreceni törvényszék dr. Székely István elnöke alatt működő büntetőtanácsa hétfőn tárgyalta Nagy Béla 44 éves érettségizett vágóhídi pénztáros sikkasztási és csalásai büntijét. Nagy Béla Debrecen város vágóhídi üzemében volt pénztáros és a hivatali pénzből 15.000 forintot sikkasztott el. Majd megszökött és egy éven át bujkált. Szökése után Besze László szentesi fenyképésznél kapott állást, de fenyképészes minőségében is csalásokat követett el, a falusiaktól fenyképészesre és felvételre előlegeket csalt ki, de a megrendelést nem teljesítette, főnökével sem számolt el.

összegeket sikkasztott el a hivatalos pénzből, majd, hogy a hiányokat fedezze, 10.000 forintot vett ki és felutazott Budapestre, hogy ott majd kártány nagyobb összegeket nyer és ebből fizeti vissza az előzőleg elikkasztott pénzeket. De a kártány sem kisérte siker, 3000 forintot veszített, majd a totón próbálkozott, de eredménytelenül. Később mulatott és szórakozott, arra is nagyobb összeg ment el.

A törvényszék a bizonyítás eljárás, majd Jenei György államügyész vádbeszéde után Nagy Béla hivatalt sikkasztási és csalás bűntette miatt két évi fegyházra ítélte. Az ítéletben a felek megnyugodtak, így az jogerőssé vált.

A hortobágyi késedelmes cséplés a munkásbíróság előtt

A debreceni munkásbíróság dr. Csánády Pál törvényszéki bíró elnöke alatt hétfőn kezdte tárgyalni a hortobágyi, mátai részen történt cséplési visszaélési bűntünet. A vádlottak voltak Papp Sándor 51 éves állami állatgyógyászati ellenőr, gazdaságvezető, aki fogva van és a szabadlábban levő Csák Gyula gazdasági intéző. Az államügyészség képviselőjében dr. Ludmány Gyula államügyész a közellátás érdekeit veszélyeztető bűntettet vádolja a két vádlottat. A vád szerint Papp, mint felelős gazdasági vezető, Csák Gyula, mint gazdasági intéző a Hortobágyon a borsói állami gazdaságban a rendes gazdálkodás megsértésével 1800 kereszt nemesített

búzákat a kellő időben a gazdaságban nem hozták asztagba, hanem a mezőn hagyták keresztben, használható állapotban való tarításról nem gondoskodtak, a júliusi és augusztusi esőzések következtében a búzakeresztek megfeketedtek, lecsiráltak, azonkívül az egér és fereg rágták, nagyobb kárt tettek a learatott búzában, a cséplést oly későn kezdték meg, hogy egy vagon szemvesztésig érte az állományt, minőségileg és mennyiségileg is nagy volt a kár a késői cséplés következtében.

A munkásbíróság elsőnek Papp Sándort hallgatta ki. Azzal védekezett, hogy csak egy cséplőgépet állt rendelkezésre. Először a jó búzát cséplették el, majd az árpát.

zabot, borsot, stb. azokat, amelyek jó termés volt és ahol a késedelem nagyobb kárt, vesztést okozott volna. Az 1800 kereszt búza fagyott volt, a legkisebb hozamot ígérte, ezért hagyta ezt legutoljára, hogy így éri a legkevesebb kár. Azt elismeri, hogy a fagyott búzát nem rakták asztagba és azt is beismeri, hogy késve gondoskodott második cséplőgép beállításáról. Tegadja, hogy az otthagyt búza csirázott volna és az egész sem okozott nagy kárt. A tulajdonképpeni vezető Gödl László volt, ő jelentette neki mindent.

Csák Gyula azzal védekezett, hogy ő beosztott volt. Papp utasításait követte, annak parancsai értelmében járt el.

Ezután a tanukat hallgatta ki a munkásbíróság. Debreceni Ferenc rendőrnagy tagja volt annak a bizottságnak, amely a kárt megállapította. Debreceni Ferenc szerint minőségileg 30, mennyiségileg 5 százalékos a kár, az egész is nagy pusztítást okozott. Hankóczy Ferenc közellátási felügyelő is

DEBRECZEN 4. OLDAL 1948. IX. 21.

részt vett a kárt megállapító bizottságban. Szerinte lehetett volna asztagba rakni a búzát és ha kérték volna, káptott volna a gazdaság még egy cséplőgépet. A kárt jelentékenynek becsülte, az egész pusztítás nyomát is látta. Bejelent a bíróságnak, hogy tudomása szerint Gödl László is felelős, ő volt július 1-ig, de később is a tulajdonképpeni gazdasági felügyelő. Hallomásból tudja, hogy Gödl ezeket mondotta: „én már kimosakodtam, most mossá ki magát Papp...” Majd Bátori József városi fogalmazó, dr. Szabó László tanácsnok stb. tanukat hallgatta ki a munkásbíróság, akik a bizottság munkájáról és észleleteiről tettek vallomást. Délután 4-ig tanukat hallgatott ki a munkásbíróság. A tárgyalást kedden reggel folytatja a munkásbíróság, amikor még több új tanut, majd a szakértőket hallgatják ki, utána hoz ítéletet a munkásbíróság.

A szegedi üzemek elfogadták a debreceni versenykihívást

A napokban Debrecen üzemek versenyre hívták ki a szegedi üzemeket. A szegedi üzemek és gyárak párttitkárai vállalatvezetői, üzembiztosai elnökei és versenytitkárai értekezletet tartottak, ame-

lyen megvitatva Debrecen üzeminek versenyelhívását és elhatározták, hogy az elhunytak és szakértők értékesítése céljából minden üzembiztosban ismertetni fogják munkamódszereiket.

Elvesztett vagy elsikkasztott 50 ezer forintot

A debreceni törvényszék büntetőtanácsa hétfőn tárgyalta Füzesi Mihály, a Debreceni Elektromos és Gázművek pénzbeszedője büntijét, akit hivatali sikkasztással vádolt az államügyészség. A vád szerint a beszedett áramdíjakból több, mint 50 ezer forinttal nem számolt el, közel 60 ezer forint hiánya volt. Füzesi Mihály a bíróság előtt azzal védekezett, hogy a pénzt nem sikkasztotta el, nem fordította saját céljaira, hanem elvesztette. Először alkalommal 23 ezer forintot

vesztett el, a szemvégevel együtt, vagy kiesett a zsebéből, vagy ellopták tőle. Munkatársainak jelentette ezt, de feleltéseinek nem szólt. Majd másik alkalommal 30 ezer forintot veszített el, így állt elő a hiány.

A törvényszék több tanut hallgatott ki, majd a tárgyalást november 5-re elnapolta. Ugyan tanukat hallgat ki a tényállást, a pénz elsikkasztása, illetve elvesztése körülményeit akarja tisztázni a bíróság.

Rövidesen javulni fog a helyzet a zsirellásban

Napok óta a debreceni hentesüzletekben nem lehet kapni sem zsirt, sem zsirnakvalót, de még paprikaszalonnát sem. Ez a helyzet kellemetlenül érinti a kisház-tartásokat, ahol nem tudtak tartalelőlni zsirt, hanem hétről hétre, vagy napról napra szerzik be szűkösgelőket.

A közönség köréből hozzánk intézett panaszokra érdeklődünk, hogy mi okozta a hirtelen bekövetkezett zsirhiányt.

A Külbartnál kijelentették, hogy átmeneti zavarról van szó. A kövér sertés kifogyóban van. A hizlalásra fogott sertések csak később, a tél hónapokban „érnek be”. A Külbart a múlt héti kijelentette az igényeket és Debrecenben sokkal jobb volt a helyzet.

mint más városokban. A mai zsirhiány átmeneti és mindent elkövetnek, hogy minél előbb megszűnjön.

A hentesek részéről kijelentették, hogy ők nem tehetnek semmit. A meglévő készleteket kiárusították és utánpótlás nincs. A debreceni sertésiparban nincs eladó kövér sertés. A Külbartól várják, hogy segítsen a helyzeten. Ugyanakkor a Külbart a vételi jegyeket kiozatosan közzétűtik, ez esetben nagy mértékben javulna a helyzet. Ők csak közölnék a vásárlást, mint ez Miskolcon történik.

A zsirellási helyzettel foglalkozik a polgármester és a közellátási kormánybiztos és bizonyos, hogy megfelelő megoldást találnak.

KÖZGAZDASÁG

Felhívja a javadalma hivatal az összes szőlőbirtokosokat, hogy a helybeli szüret befejezésétől számított 4 napon belül kötelesek a termés mennyiségét bejelenteni. Amennyiben a bortermelő a borát a város határára kívül termeli a borka a város területére történő beállítását számított 24 óra belül tartozik azt bejelenteni és a termelés helye szerint illetékes városi (községi közeg) bizonyítványával igazolni köteles a termőterület és a bormennyiséget. Minden termelő a bejelentés alkalmával igényelheti a saját háztartása, valamint szőlőművelésével által elfogyasztani kívánt bormennyiségre az 50 százalékos kedvezményes adótételt. Kímérisi erdővel bíró termelők kedvezményt nem igényelhetnek. Minden termelő köteles a szüreteredmény bejelentésekor a még készletben meglévő bormennyiséget is bejelenteni, ugyanakkor bejelentendő az

50 százalékos törkölyre vízöntésével készített bor (csiger) is. Azon bortermelők, akik borfogyasztási adómegővítésére vagy veszélyeztetése miatt a jövedéki eljárás során pénzbüntetés fizetésére kötelezték, az idézett adókedvezményt az elkövetés évére meg lehet vonni tőle, 1948 szeptember hó 1-től tehát a szüret alatt is minden eladott bor, vagy must szállítása 25 liter és az meghaladó mennyiségben csak szállítási jeggyel történhet. Ebben az esetben a vevő fél a fogyasztási adóosztálynál önköltséget áron beszerezheti a 3 példányos szállítási jegyet és azt másoló papír segítségével olvasmányosan kitöltheti annak egy példányát a bor átvételekor a termelőnek átadja, aki azt szemléihez csatolja, a másik két példány közül az egyik a vevőnél marad, a másikat a bejelentés eszközölésénél az illetékes városi (községi) közeget leadja. Szüret alatt a mustnak a termelőterületről a településre történő szállítása a szá-

llítás jegy használatától el lehet tekinteni. Termelők a termés bejelentéséhez a szemléiükbe bevett terméseredményt, a hegyközségi vagy termelő Szövetkezet megbízottal igazoltatni kötelesek. Abban az esetben, ha a bortermelő borát nem szemléivel bíró félnek (magánfogyasztás adjá el) úgy a borfogyasztási adó a termelőt terheli. Minden közelebbi felvilágosítás megszerzésére a Javadalmi hivatali fog. adóosztály 54. sz. szobájában, (városi Adóhivatal, földszint), Javadalmi Hivatal.

Értesítem a lótarló közönséget, hogy a f. évi június hónapban megtartott általános vérvételből elmaradt lovak pótvérvételének napját a Földművelésügyi Miniszter Ur f. évi szeptember hó 29-30 napjaira tűzte ki. A vérvétel e napokon reggel 8 órától d. u. 2 óráig a vásárpénztár előtti téren lesz megtartva. Felhívom mindazon tulajdonosokat, kiknek birtokában vérvételre nem esett patás állat van (ló, szamár, öszvér), hogy állataikat a vérvételre okvetlen vezessék elő, egyrészt azért, mert a mulasztók ellen kihágási eljárás indul, másrészt pedig a további vérvizsgálat csak költséggel lesz elvégezhető. Elsőfokú Közigazgatási Hatóság.

Mindazok a dohánytermelők, akiknek dohánnyal beültetett földterületeik az 1200 n-öt elér, vagy meghaladja, kötelesek községi bizonyítvánnyal igazolni, hogy az 1948. évi II. negyedben év végéig esedékes együttesen kezelt közadót tartozással, vagy együttes kezelésbe nem vont, de államot, vagy a helyhatóságok illető köztartozással hátralékban vannak-e, vagy nem, ha igen, úgy milyen összeggel vannak hátralékban. Azon dohánytermelők részére, akik a fent írt községi bizonyítványt felmutatni nem tudják, a bevételségi járandóság nem fog kifizetett, hanem pénzügyőri letétbe fog helyezni. Polgármester.

A Kisgazdapárt gazdasági tagozatának értekezlete

A Kisgazda Párt debreceni szervezetének gazdasági tagozata szűkösgelőhöz híven vasárnap igen népes értekezletet tartott. Ménes András társelnök megnyitójában felhívta a figyelmét a Debrecenben rendezendő mezőgazdasági kiállításra. Ismertette a kiállítás előkészületeit és kérte a kiállítók, hogy azon minél nagyobb számban vegyenek részt.

A továbbiakban Kiss Ferenc tanügyi titkár ismertette az elmúlt hét mezőgazdasági vonatkozású rendeleteit és felhívta a gazdákat, hogy minél többen vegyenek részt a párt szövetkezetét tanfolyam által szervezett tanulmányi kiránduláson, melynek során az okányi és zsadányi szövetkezeteket látogatják meg a tanfolyam résztvevői.

Ezután Nagy Gábor szövetkezeti előadó röviden összefoglalta az aktuális szövetkezeti problémákat. Összefoglaló, melyet gyakorlati példákkal illusztrált, nagy tetszést keltett. Több felszólalás után Ménes András zárta be a taggyűlést.

Élesített akna a DVSE sporttelep bejáratánál

A DHV kalauzál értesítették vasárnap délelőtt a rendőrséget, hogy a Diószegi úti sporttelep bejáratánál egy élesített, fel nem robbant, kb. négy kilós aknát találtak.

A rendőrség intézkedésére az aknát nyomban ellátták feltűző feljattal és értesítették a tűzszerveket, akik leszerelték és így veszélymentesítették az aknát.

Három férfi véres támadása egy gépkocsi vezető ellen

Gyöngyösi Gábor gépkocsi vezető, Mester utca 37 lakos a Bőszörményi úton három férfi — akik összeszólalkoztak vele azon, hogy egy kerékpárt is fel akartak tenni gépkocsijára — megtámadta és agyaföbe verte. Gyöngyösit a véres támadás következtében súlyos sérülésekkel vették orvosi kezelésbe. Támadói kézzelkerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

BUTOR
vásárlás előtt tekintse meg butorraktárat, ahol hálók, kombinált szobák és konyha butorok a legjobb minőségben állandóan kaphatók.
Bálint Sándor asztalosmester CSAPO.-U. 25.

Rádiókészülékek 9, kerékpárok 4 és 6 óra
MAYER mérnök
KOSSUTH-U. 13. TEL.: 380

Salgótarjáni
LUNA tűzhely
ujra kapható
Szabó Ferdinánd
Kossuth-u. 26.

Őszi takarításnál
szobafestést, mázolás, bútorfényezést, megbízhatóan olcsón vállal Várady festő
Csepel-utca 19.

Tíz debreceni gazda kitüntetése

A beszoigaltatást tullejlesito gazdaknak unnepeles keretek kozott Menes polgarmerster adta at a djszoklevet

A beszoigaltatást legnagyobb ezalekban tullejlesito tiz debreceni gazdának megkapo unnepeles kereteben adtak at a Nepi Bizottsag djszoklevelét vasarnap del-elott a varoshaza kozgyulesi termében, melyre zsufolasig megtöltött a közönség.

Az unnepelet a Himnusz vezetete be, amik a Városi Dalegylet énekelte Forray István karnagy vezényletével Zentai Árpád gazdajegyző megnyitó szavai után Menes János polgarmerster mondott ünnepe beszédet. Visszapillantást nyújtott az elmúlt három és fél év eredményeire. A magyar ipari és gazdasági élet és mezőgazdaságunk színvonala 3 év óta állandóan emelkedő irányzatot mutat. Kijelenthetjük, hogy 1949 januárjában 23 százalékkal magasabb lesz a magyar ipari és mezőgazdasági termelés, mint amilyen volt 1938-ban.

A munkaversenyek során elért kiváló ipari és mezőgazdasági munkák jutalmazására öt és fél millió Ft jut kiosztásra.

A földreform során föld nélkül maradt, de igényjogosult parasztok helyzetének javítására hozta meg a kormány a kishaszonbérleti rendeletet. Ennek célja, hogy elvegye a földet azoktól, kik csak tőkés befektetésnek szánták. A kishaszonbérlettel egyedül Debrecen környékén, csaknem 100 család jut biztos megélhetéshez. Az eddigi segítségek, amelyeket a kormány a gazdáknak nyújtott: az elkövetkezendő időkben fokozódni fognak. A segítség csak úgy kijut a kishaszonbérletnek, — akár egyéni, akár szövetkezeti gazdálkodás formájában — mint az újgazdáknak, kis- és törpebirtokosoknak. Lehetővé vált a kenyérfeladás felemelése, a szabad kenyér és liszt bevezetése, amely szinte egycsapásra megszünteti a dolgozók kiszolgáltatottságát a tőkészekkel, spekulánsokkal szemben. Az államosított cukorgyárak 15%-kal olcsóbb munkájának következtében lehetővé vált, hogy a dolgozók olcsóbb cukorhoz jussanak, ugyanakkor a termelők ugyanazt az árat kapják a repárért.

A jó gazdaságpolitika folytatását biztosítja a földművelésügyi minisztériumban végbement változás, mely eltávolította a nép ellenségeit. Az elért eredményeink után azonban nem szabad egy helyben megállnunk.

Ezután a beszoigaltatás sikeréről beszélt. Az előirányzott: 64.000 vagonnal szemben már a 80.000-nál tartunk.

Menes polgarmerster ezután felolvasta a tiz legnagyobb beszoigaltatási teljesítményt nyújtó debreceni gazda nevét, meleg elismeréssel emlékezve meg arról, hogy 413—187 százalékos tullejlesítést nyújtottak ezek a gazdák. A beszoigaltatást elsősorban a 15 holdon aluli gazdák teljesítették, míg a nagygazdák igyekeztek azt általában elszabotálni. Ismertette az irányított gazdálkodás előnyeit.

A kormány a kishaszonbérlet, új- és törpebirtokosok segítségére siet gépekkel, vetőmaggal, mezőgazdasági kölcsönökkel, hogy megállítsák helyüket a falu kizsákmányolóival szemben. Haragvotta, hogy a szövetkezeteknek minden becsületesen dolgozó kispasztról tagja lehet pártállásra való tekintet nélkül. Szembeszállt azzal a felfogással, hogy a magyar parasztról, nem akar haladni, nem kívánja az újításokat, nem tart lépést a fejlődéssel. Szólt az új Függetlenségi Frontról s a Kisgazda Párttól Dobi miniszter beszéde után mindenki előtt nyilvánvalóvá lett, hogy a dolgozó kispasztról pártja kíván lenni. A parasztság felől, a kispasztról dolgozó tömegeknek nem lehet érdekössége a kizsákmányoló nagygazdákkal. Szólt: egy erős néphadsereg szükségességéről, arról, hogy az iskolák államosítása után a parasztság gyermekei mind nagyobb számban kerülnek egyetemre, a múlt évben 7 százaléka volt az egyetemi hallgatóknak parasztról származású, az idén ez a szám 51 százalékra emelkedett.

Ezután Menes János polgarmerster kiosztotta a djszoklevelet a 10 kitüntetett gazdának: Bodán Ferenc Nagyhegyes 2, Kozma András Nagyhegyes 108, Kiss András Nagyhegyes 49, Hajdú Sándorné Bellegelő 537, Vimeze József Haláp 185, Veress Sándor Nagyhegyes 2, Kállay Károly Bellegelő 228, Ifj. Kovács István Bellegelő 296, Skrínczi Károly Bellegelő 504, Keeskés Sándor Nagyhegyes 27 lakosoknak. Egyben átadott valamennyiüknek egy igazolványt, mely szerint a beszoigaltatást tullejlesítő gazdák minden ügyes-hajos dolgukat: gazdálkodásukat, kiállításukat járlatlevélükig, lakáshivatall, vagy adóügylegik soron kívül intézhetik el a városi közigazgatás ügyosztályain. Zentai Árpád gazdajegyző zárószavai után a Városi Dalegylet által előadott Szózatot ért véget az unnepelet.

Hasonlóan unnepeles keretek között osztották ki a kitüntetést Hajdú vármegye községeiben a tullejlesítő gazdáknak. Tépák György hajdúderogi egyholdas gazda 746 százalék, özv. Györi Gáborné 2 holdas birtokos 571 százalékkal, Velődi Sándor (Nyírmartonfalva) 6 holdas gazda 400 százalékkal, özv. Nánási Imréné (Nyírmartonfalva) 5 holdas gazda 360 százalékkal, Kiss Károly kaba: 3 holdas gazda 307 százalékkal, Nagy Zsigmond bősörményi 2 holdas gazda 291 százalékkal, Borbély István kaba: 3 holdas gazda 259 százalékkal, Ifj. Illyés István kaba: 4 holdas gazda 245 százalékkal, Szarvas Bálint balmazújvárosi 5 holdas gazda 219 százalékkal, Szanyi József hajdúböszörményi 7 holdas gazda 211 százalékkal teljesítette túl beszoigaltatási kötelezettségét. Hajdú vármegyében 90 gazda kapott djszoklevelet, amit nyújtásuk keretében nyújtottak át.

Nyomában a rendőrség a fekete ruhás bellegelői gyujtogatónak

Beszámoltunk arról, hogy szombaton este fél 9 órakor a Bellegelő 401. szám alatti és körülötte levő tanyán a szalmakazalban tűz csapott fel. Ismeretlen tettesek négy pár holdas újgazda: Illés Sándor, Gólya János, Nagy Sándor és Csordás Sándor szalmakazalt benzinnel leöntötték, majd felgyújtották. A tüzoltók Jakobinyi József alezredes főparancsnok vezetésével röviddel a tűz jelzése után a helyszínre rogtak, ahol a szalmakazal már csaknem teljesen elhamvadt, sikerült azonban a tűz továbbterjedését megakadályozniuk.

A rendőrség még vasárnap éj-

szaka nyomozás; indított a kétség-telen gyujtogatás ügyében. Megállapították, hogy az esti órákban egy fekete ruhás, 30 év körüli férfi öltözködött a környéken, akit mikor a lángnyelvek felcsaptak, sietve menekülni láttak. A tettesről pontos személyleírást kapott a rendőrség és nyomában van a gyujtogatónak.

A toto nyeregményt kézpénzben kapod meg, abból a nyeregmény illetéken kívül semmiféle más levonás nincs. Betétkönyv sincs.

NÉVJEGYET Tiszántúli Könyv és Lapkiadó Rt.-től, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. Bikabérbház.

Harminchatéves tennállását ünnepelte a Debreceni Dolgozók Dalkara

Jubiláris zászlóavatás ünnepe és hangverseny

Vasárnap délelőtt az Arany Bika dísztermében tartotta a Debreceni Dolgozók Dalkara jubiláris zászlóavatás ünnepejét. A Dolgozók Dalkara — bár nem ezen a néven — harminchat éve alakult meg s azóta tömöríti magába a munkásdalosokat. A háborús időkben a Dalkar zászlója elveszett s most avatják új zászlójukat, amelynek ünnepe Debrecen dalosai, a Dalosszövetség tagjai s nagyszámú érdeklődő gyűlt egybe.

Himnusz után, amelyet a Szegedi Általános Munkás Dalkör és a Szegedi Kenderfonógyár Vegyeskara énekeltek, Rózsa Lajos a Debreceni Dolgozók Dalkarának elnöke mondott megnyitót. Ezután a titkári jelentés következett, amelyet Rátonyi Sándor titkár terjesztett elő. Vázolta a Dalkar küzdelmes életét, a 36 éves múltat. Hangsúlyozta, hogy az elmúlt időkben sok nehézséggel kellett megküzdniük, mert a háború előtti világ vezetői valóságilag üldözték a munkásdalosokat. Több-ször nevet kellett változtatni a Dalkarnak, mert különböző lehetetlen lett volna a további működés. De a munkásdalosok továbbra is együttmaradtak — mondotta Rátonyi Sándor, — egygy forrasztott bennünket az az eszme, mely erőt és bátortást adott az elnyomatás éveiben. Ezután Fázekas József, az MDP, Csúri Mihály szervezési titkár a Magyar Dolgozók Énekkarainak Országos Szövetségének nevében beszélt.

Az emelvényen elhelyezett zászló ezután kibontották s Fázekas József zászlóavatója bevverte az első zászlószegét, majd a hatóságok, testületek és szakszervezetek kiküldöttjei következtek. A zászló egyik oldalán piros alapszínű, közepében lant van. Két kékegalamb repül a lant felé, felül a felírás: „Debreceni Dolgozók Dalkara”, a lant alatt pedig ez az évszám olvasható: 1912—1948. a számok alatt pedig baráti közfogás látható. A zászló másik oldala kék alapszínű közepében az MDP jelvényével felül a felírás: „Dallal a világszabadságért!”

A szép zászlóavatási unnepelet Rózsa Lajos elnök zárta be és a közönség az Internacionálét énekelte el.

A HANGVERSENY

Este nagyszabású hangversenyt rendeztek az Arany Bika dísztermében. A termet zsufolásig töltötte meg a közönség. Pogácsás Antal ügyvezető elnök mondott megnyitót beszédet. Utalt a munkásdalosok érdemeire és vázolta a Dalkar 36 éves működését. Ezután következtek az egyes dalkarok számai. A Szegedi Kenderfonógyár Vegyeskara Bárdos feldolgozást, a DHV Előre Dalköre Forray István vezényletével tolasomgyi népdalokat adott elő. A Szegedi Általános Munkás Dalkör Vegyeskara dr. Endrődi Ferenc dirigálásával nagy sikerrel Kodály, Lassus és Székely Endre feldolgozásait énekelte. A Cipész Iparosok Dalköre Sziklai Endre, a Grafikai Munkások Vegyeskara Lovass József, míg az ünneplő Debreceni Dolgozók Dalkara Szabó Emil vezényletével szerepeltek ugyancsak nagy sikert aratva. Szünet után „A munka dicsérete” a Kereskedelmi Dolgozók Dalköre Vegyeskara Lőcsy Lajos vezényletével mutatta be, majd Kodály: Isten harsonája és Vársárhelyi: Munka harangszava következett a Dohánygyári Lendület Dalkörének bemutatásában Szondi László karnagy vezényletével. A Postás Dalkör Vegyeskara Szigethy Gyula karnagy vezényletével Bárdos feldolgozást mutatta be és a közönség méltán tapsolta őket. A kárnagy Szigethy Gyula karnagnak kijutott az ünneplőből, mert a következő számban a MÁV Egyetértés Dalegylet is ő dirigálta s Kodály: Isten csodája művészi élmény volt. A Törökvez Dalköre Vegyeskara Sziklai Ede, az Egyetemi Alkalmazottak Dalköre Lovass József vezényletével énekeltek sikerrel. Különösen az egyetemi énekkar száma tetszett. A Csapókerti Haladás Dalkört Lovass József, a Debreceni Iparos Dalegylet Szondi László vezényletével. Befejezését az Elektromos és Gázművek Dalkara énekelte.

A kitűnően sikerült hangverseny után reggelig tartó bál következett. A jubiláris ünnepeket előkészítésében Pogácsás Antal ügyvezető elnök, Rózsa Lajos elnök, Rátonyi Sándor titkár és Rácz Gyula végezték fáradhatatlan munkát.

Hajdú megye egész lakosságát beoltják tuberkulózis ellen

Hollóssy Andor dr. tisztifőorvos a közigazgatási bizottság ülésén jelentésében beszámolt a vármegye egészségügyi viszonyairól. A múlt hónapban fertőző betegség 85 esetben volt megállapítható, amelyek közül 25 esetben tuberkulózis áll fenn. Az év folyamán összesen 235 tuberkulózis fertőzés történt. Érdekes viszont, hogy bár tudvalevően az augusztus hónap a tifusz és hastifusz megbetegedések hónapja, nem történt tifusz-megbetegedés egyetlen esetben sem. A himlő és diftéria elleni oltások tovább folynak a megye területén, ugyancsak folyik állandóan a fertőzőanyagok elleni oltások elvégzése is. A nyilvántartott bacillusgazdák száma 42, továbbiak felderítése ugyan-csak állandóan folyamatban van.

Beszámolt továbbá a tisztifőorvos a hajdúnánási és hajdúböszörményi szülőtthonok kibővítéséről, amelyek céljaira a népjóléti miniszter nagyobb összeg folyósítását helyezte kilátásba. A Gyermekmenhely 1300 gyermeket helyezett ki családokhoz, ezek állandó orvosi felügyelet alatt vannak. A megye különböző községeiben összesen 816 gyermek étkeztetése van folyamatban. A csecsemőhalálozás arányának csökkentési célzatával Hollóssy tisztifőorvos új akciót indított a megyében. E szerint minden 1 éves korig elhalt csecsemő zöldkeresztos halálozási

és törzslapját be kell küldeni a tisztifőorvos hivatalához, hogy ezekből megállapítható nyerjen, hogy a halálozások esetében nem fordult elő olyan gondatlanság, amely kiküszöbölésével a gyermeket meg lehetett volna menteni az életnek. Végül bejelentette Hollóssy Andor, hogy a TBC probléma megoldása érdekében november 14-vel kezdődően harminc éves korig a vármegye egész lakosságát be fogják oltani tuberkulózis ellen védőoltással, amelynek ha a közeljövőben nem is, de a későbbi nemzedékek életében már feltétlen javító hatása lesz.

Hollóssy főorvos végül hangzott, hogy a hajdúmegyei egészségügyi problémák homlokerében a tbc-elleni küzdelem áll. 1948-ban 1074 fertőző megbetegedés közül 268 tbc. volt s 93 halálos esetben 84-nél a tbc. volt a halál oka. A tisztifőorvos mindent elkövet, hogy ez ellen a pusztító vész ellen a rendelkezésre álló eszközökkel harcoljon s a népjóléti kormányzat a legnagyobb áldozatkészséggel siet a megye segítségére, amikor Hollóssy tisztifőorvos előterjesztését elfogadva még ebben az évben Hajdúszoboszlón, Hajdúnánáson és Püspökkladányban egy-egy új, teljesen korszerű tüdőbeteg-gondozó intézetet állít fel.

A megyében a múlt hónapban 432 születés, 179 halál — a termé-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1948. IX. 21.

szeles szaporodás tehát 253 volt. Egy éven alul meghalt 44. Ami 10 százaléknak felel meg.

A közigazgatási bizottság elismerése az államépítészeti hivatalnak

Markovics Sándor műszaki tanácsos, az Államépítészeti Hivatal vezetője beszámolt arról, hogy a közlekedési utágazatban lefolyt országos centenárius munkaversenyen a debreceni Államépítészeti Hivatal a bekötötti kópálya gazdaságos építésének első helyezettje lett. A 11.500 forint jutalmát, Hajdú megye legjobb makadampálya építő csoportjának 50 munkása kapta. Ugyancsak az első hét helyezett lett az ország legkiválóbb teljesítményű 15 utóre között a debreceni hivatal hét utóre s leenként 400 forintot kaptak a kitűzőt: 6.000 forint jutalomból.

A közigazgatási bizottság nevében Domokos János főispán meleg szavakkal mondott köszönetet Markovics Sándor műszaki tanácsosnak az Államépítészeti Hivatal kiváló munkájáért, amely nem csak a nagy munkateher mellett nyilváníthat meg, hanem abban is, hogy az ország valamennyi hasonló hivatala között a legnagyobb megtakarítással a leggazdaságosabban dolgozik.

A beszoigaltatás kellő ütemben folyik Hajdú megyében

Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága Domokos János főispán elnökével hétfőn tartotta ülését. Az alispáni jelentés kapcsán melegen üdvözölték Domokos János főispánt, aki a munkás-parasztszövetség aktív hirdetője és harcosa. A közigazgatási bizottság jegyzőkönyvi köszönetet mondott a lemondott dr. Balogh István főispánnak munkásságáért.

Szilágyi Ferenc vármegyei főjegyző ismertette az alispáni jelentés kapcsán, hogy a megyében a csepélti munkák zavartalanul fejeződtek be. A beszoigaltatás kellő ütemben folyik. Az Országos Közelítési Hivatal által megállapított időszakai ütemtervet minden időpontban százszázalékosan túl teljesítette a vármegye, míg az összes kivetésnek, a 2130 vagonnak 82 százalékat teljesítették eddig, 1756 vagon folyt be bűzában, rozsbán.

A beszoigaltatás teljesítése során első helyen áll Józsa, az ütem-cerv 260 százalékos, II. Balmazújváros 116, III. Kaba 114, IV. Hajdúszámon 109, V. Téglás 105 százalékkal.

Kabán népgyűlésen osztották szét a pedagógusok jutalmát

Az országos pedagógus munkaversenyben tudvalevőleg Hajdú vármegye pedagógusai lettek az első. Ennek a kiváló eredménynek kifejezője az is, hogy az ország 16 kitüntetett pedagógusa, ötmunkása közül Hajdú megyében öt pedagógus kapott élmunkás jelvényt, de igen nagy a megjutalmazott hajdúmegyei kiváló pedagógusok száma is. Az általános iskolai tanítók közül 128-at, a gimnáziumi tanárokat közül 16-ot jutalmaztak meg magas pénzjutalommal.

Hétről hétre folyik az egyes vármegyei községekben a pedagógus jutalmak kiosztása. A múlt héten Hajdúhadházon, vasárnap pedig Kabán népgyűlés keretében osztották ki a jutalmakat. Cifra Sándor országgyűlési képviselő a közszéghaza előtt hatalmas közönség előtt mondott beszédjében a többi pedagógusok elé Hangsúlyozta, hogy a magyar demokrácia már annyira haladt a fejlődésben, hogy most már értékes jutalmakkal is honorálja a kiváló munkásokat. Négy kabai pedagógus, Pósalaky László és Keckés Lajos átvette a jutalmakat, amelyekért Pósalaky László mondta köszönetet.

ŐSZI MODELLEK megérkeztek a Fábrián Modellházba, Piac-u. 43.
Szalon: Bajcsy-Zsilinszky-u. 6. Telefon: 221.

Kereskedelmi nyomtatványokat a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től
— Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabérbház. —

